

[Lowzow]

tier at arbejde sig frem til noget, der var parlamentarisk, politisk, muligt. Det vil jeg sige tak til de andre partier for. Jeg håber også, at de andre partier har følt, at vi har gjort vores yderste – det føler vi i hvert tilfælde – for at kunne gå med til den lovgivning, der foreligger her.

Vi var meget glade for, at man, når man har en formålsparagraf, som man går meget op i at få rigtig, har fået ønsket om dansk landbrugs konkurrenceevne med ind. Når alt kommer til alt, er det vel noget af det vigtigste, at landbruget har konkurrenceevne. Hvad betyder det? Det betyder, at det overhovedet kan eksistere. Et landbrug, et eksporterende erhverv af en størrelsesorden som dansk landbrug, kan overhovedet ikke eksistere, hvis ikke det har konkurrenceevne over for landbruget i de lande, vi skal sælge vore varer til. Derfor mener jeg, at det er noget helt fundamentalt, vi har fået fastslået her i formålsparagraffen. Det er nemlig betingelsen for og det – som det er sagt fra nogle sider – der er hensigten med loven, at de, der arbejder i landbruget, overhovedet kan udvide produktionen, for uden konkurrenceevne ingen højere produktion, ingen større eksport, ikke mere valuta til landet.

Jeg er også glad for, at vi meget kraftigt i såvel bilaget som udtalelser fra ministeren har fået fastslået, at ministeren ikke med § 7 om, at landbrug skal drives landbrugsmæssigt forsvarligt, på nogen måde vil blande sig i driftsform eller driftssammensætning i landbrugene, men kun vil påse det rent generelle, at det er en landbrugsmæssigt anstændig og forsvarlig drift, så at dansk jord ikke bliver misrøgtet. Det kan vi tilslutte os, det har vi ikke noget imod, men vi mener, at det andet kunne have ligget i paragraffen med en dårlig opfattelse af den.

Vi er også glade for, at vi fik droppet tinglysningsforpligtelsen for forpagtninger. Det kunne have givet meget store problemer. Det kunne have kompliceret det meget stærkt, og vi så ikke den store fordel ved det. Jeg forstod også, at der ikke var nogen, der havde ret meget imod, at det faldt væk.

Vi var imod uddannelseskrevet, og det er vi stadig. Vi mener ikke, det er rigtigt at have dette uddannelseskrav, og vi mener, det kan give mange problemer. Men vi var også indstillet på, at skulle vi have et uddannelseskrav, så kunne det grønne bevis, denne frivil-

lige ordning, som landboforeningerne, husmandsforeningerne og landbrugsorganisationerne har sat sammen, anses for en rimelig grunduddannelse for en landmand, og vi bruger det jo i stor udstrækning som baggrund for at give økonomisk støtte til landmænd. Men dette uddannelseskrav er i sig selv så enkelt, at det ikke kan være den eneste adgang. Der er andre uddannelser, der kan være lige så rimelige, og man kan på andre måder skaffe sig lige så megen viden som ved denne relativt enkle og korte uddannelse. Det ville jeg være glad for om landbrugsministeren igen ville fastslå her i forhandlingen. Jeg vil være glad for f. eks., om ministeren vil fastslå, at hvis man skal drive et større landbrug, så kan en landbrugshandelsuddannelse eller en økonomisk uddannelse være lige så velegnet. Sådanne uddannelser giver måske en større baggrund for at klare netop denne driftsform end det grønne bevis. Jeg er godt klar over, at det her drejer sig om ministerens dispensationsadgang, men jeg vil godt have bekræftet, at dette vil kvalificere ved bedømmelsen af adgangen til at købe et landbrug.

Noget, der har været meget vigtigt for os i denne lovgivning som i al anden lovgivning, er, at de tilbøjeligheder, der var til at lave lovgivning med tilbagevirkende kraft, er pillet ud af loven i det store og hele. Det drejer sig især om forpagtningsforhold, om større gårdes mulighed for at drive gårde uden at komme ind under forpagtningsreglen. De gårde, der i henhold til bestående lov lovligt har gjort det, vil ikke blive angrebet og derved blive væltet i deres planlægning og økonomiske planlægning på grund af denne lov. Jeg mener, det er godt, vi har fået det væk. Hvis man overhovedet kan tale om det ude i befolkningen, så giver det dog folk en lille smule tiltro til det, vi går og laver herinde, at man kan regne med det, vi har stillet op, at det holder i det mindste nogle år frem i tiden.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at 75 ha sammenlægningsgrænse, efter at vi i mange år har haft en 100 ha sammenlægningsgrænse, på mig virker som et direkte tilbageskridt. Disse 100 ha sammenlægningsgrænse har jo ikke givet nogen virkelig ændring i det danske landbrug. Det har givet en meget begrænset forøgelse af gennemsnitslandbrugets størrelse, og det ønsker man sta-